

Gulrost – hur bekämpar vi ett rörligt mål?

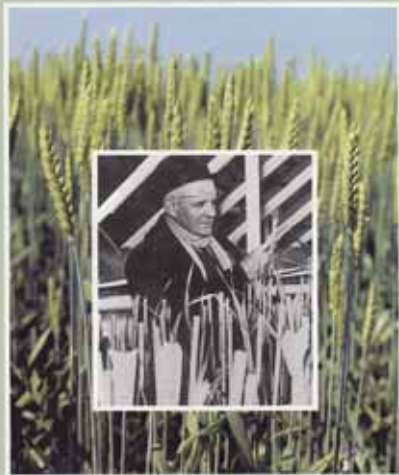
Uddevalla-konferensen
15 januari 2015

Cecilia Lerenius
Jordbruksverkets växtskyddscentral
i Skara

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Redan på 1800-talet....

Den svenska växtförädlingens historia

Jordbruksväxternas utveckling
sedan 1880-talet

Redaktör Gösta Olsson

- Under decennierna runt sekelskiftet (18-1900) starka gulrostangrepp vart 4:e år– efter milda vintrar
- 1890-93 testades 134 vetesorter– första gången man visade skillnader i mottaglighet
- Högt infektionstryck i början av 1970-talet i höstvetesorterna Starke och Holme (Skåne)

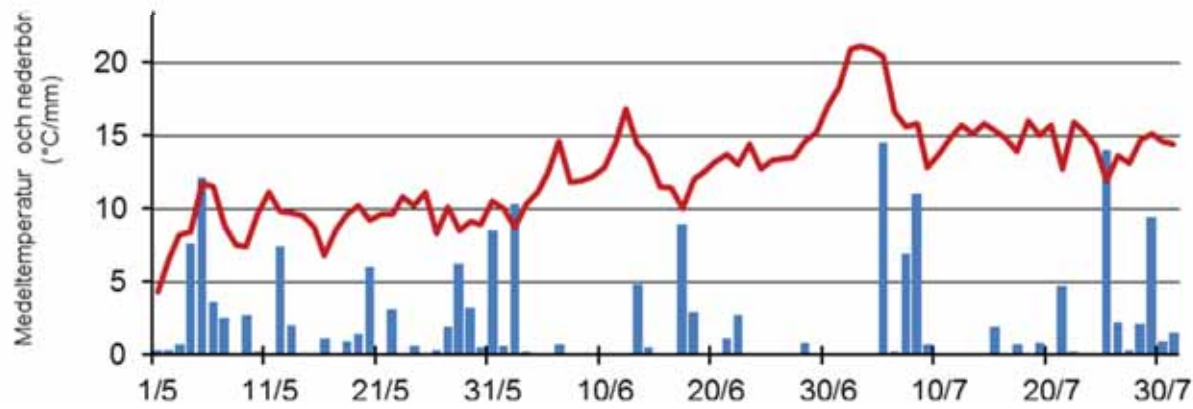
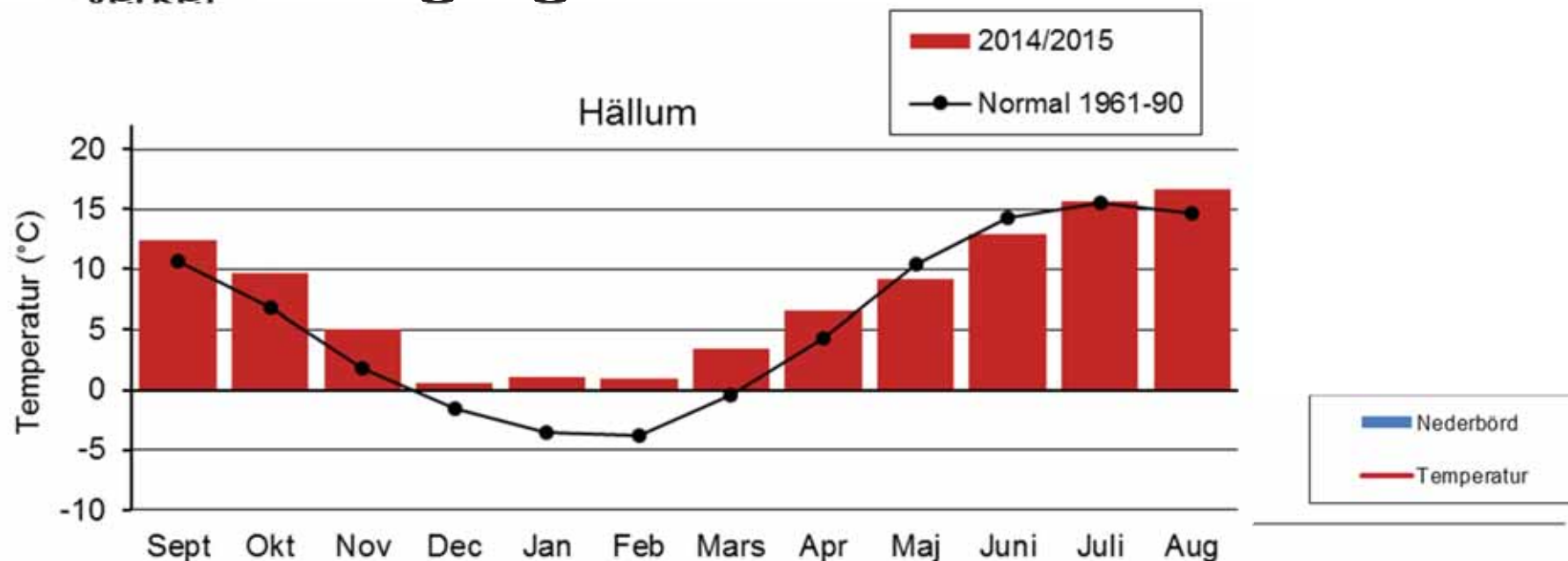
Källa: Per Lundin, ur ”Den svenska växtförädlingens historia”, KLSA 2012

Bekämpa ett rörligt mål?

- Vindburna sporer!
  - ej utsädesburen smitta
  - ej markburen smitta
- Resistens mot fungicider?
  - rostsvampar bedöms ha liten risk för att utveckla resistens mot fungicider
- Nya gulrostraser utvecklas!

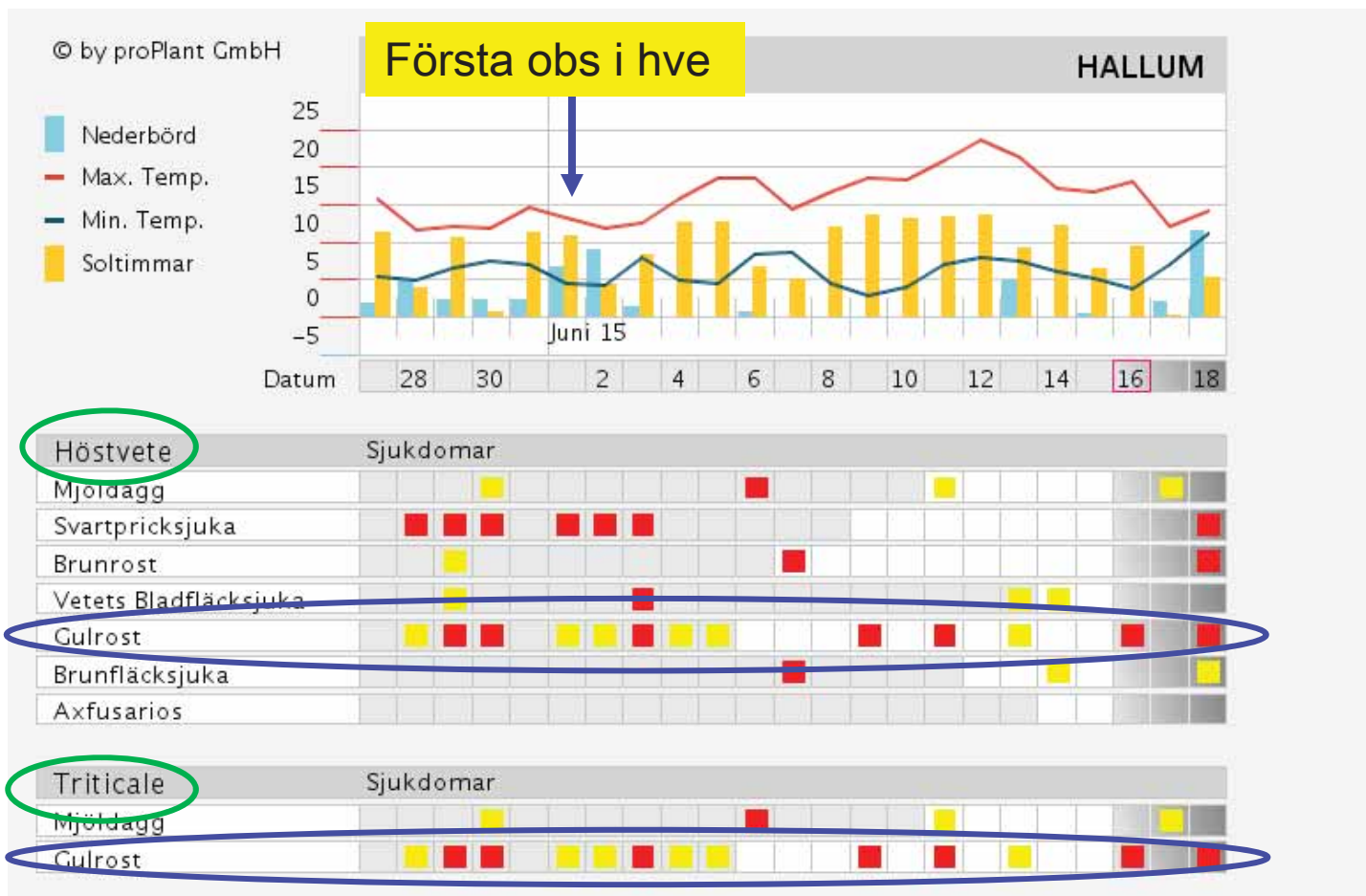

Gulrost gillar mild vinter och regnig/sval försommar = 2015

Källa :
 ”Växtskyddsåret 2015
 Västra Götalands och
 Värmlands län”

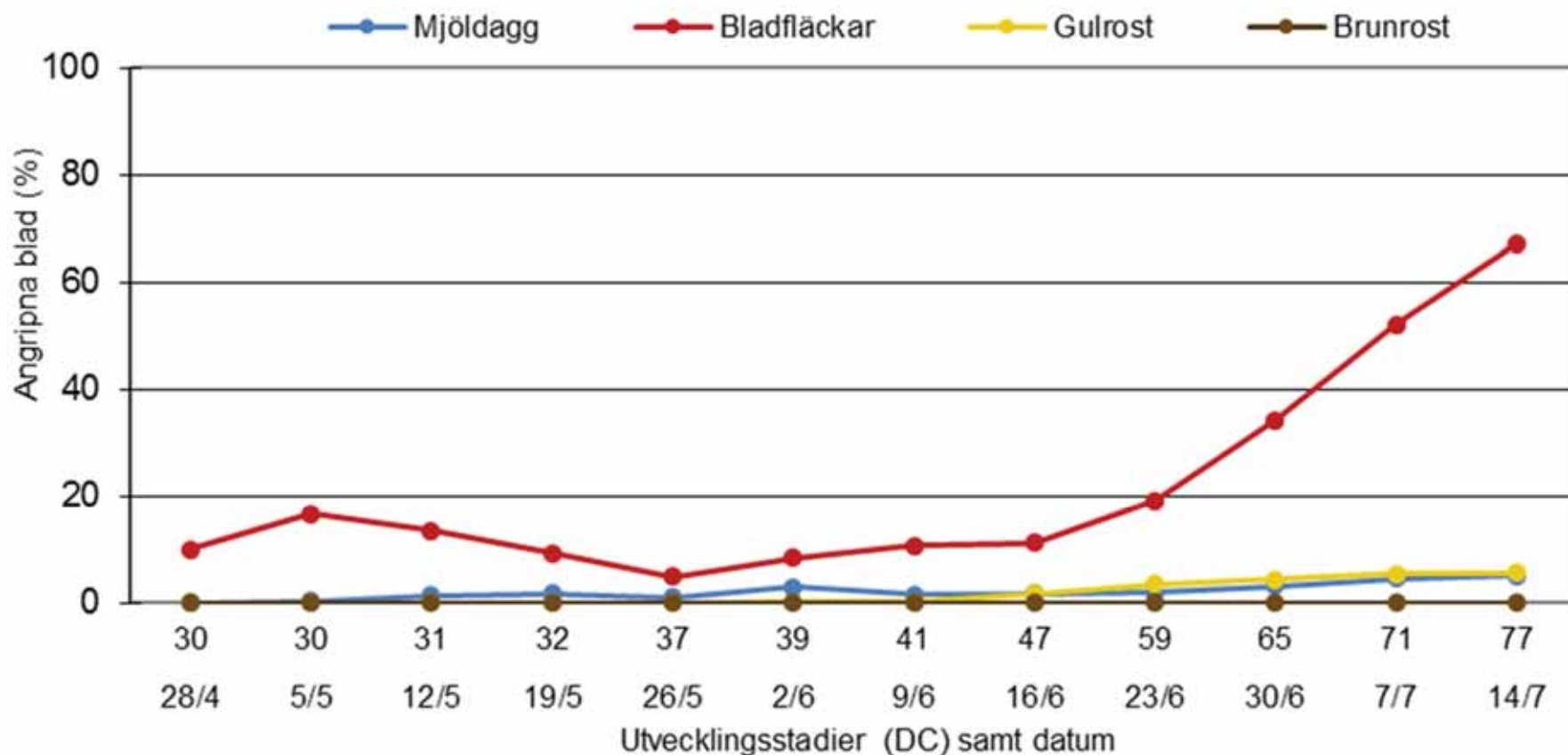
Goda - optimala infektionsbetingelser enligt prognosmodellen ProPlant

Källa: ProPlant 2015-06-15

Höstvete 2015

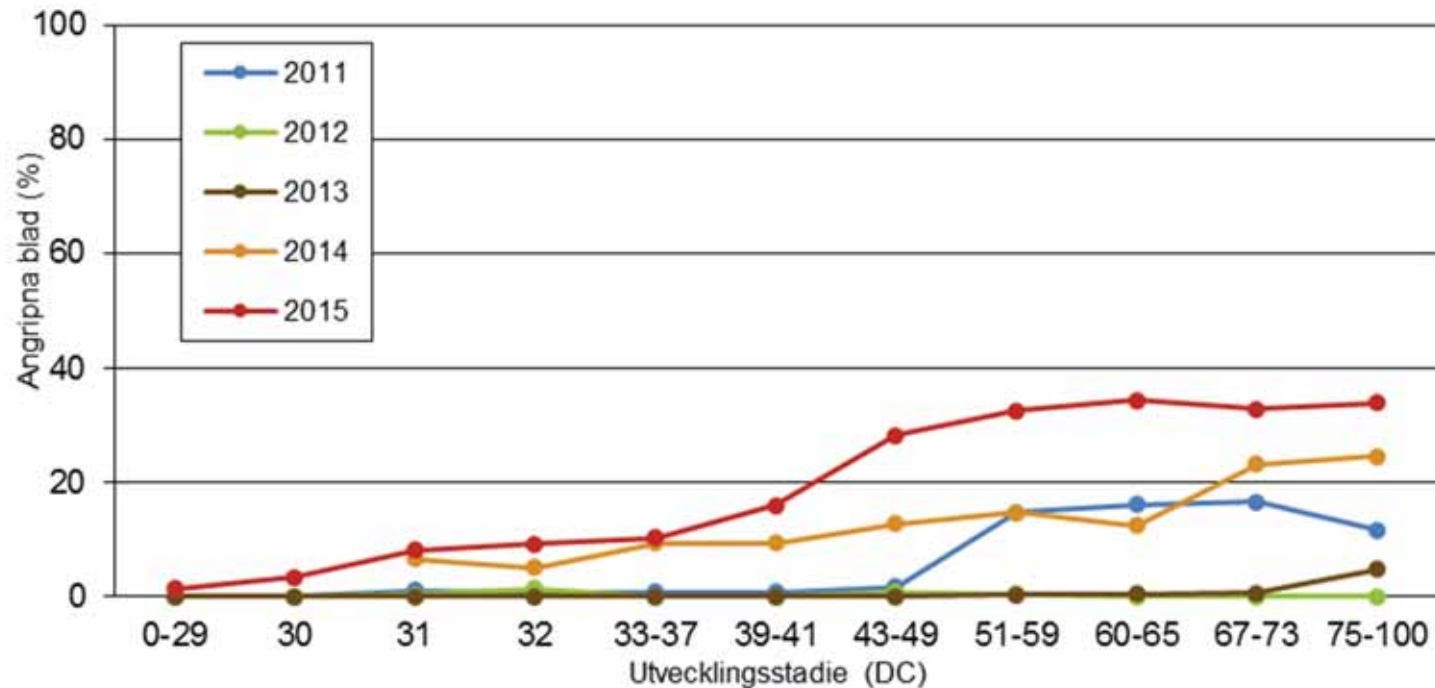
39 fält: Olivin 8, Julius 14, Elvis 8, Mariboss 4, Brons 3,
Frontal 1, Praktik 1

Källa : "Växtskyddsåret 2015 Västra Götalands och Värmlands län"

Gulrost i rågvete 2011- 2015

Västra Götaland och Värmlands län

Källa :
 ”Växtskyddsåret 2015
 Västra Götalands och
 Värmlands län”

Gulrost raser i Sverige 2008-2015

Aggressiv rågvete-ras (Remiko)

Frequency of races sampled
from Sweden

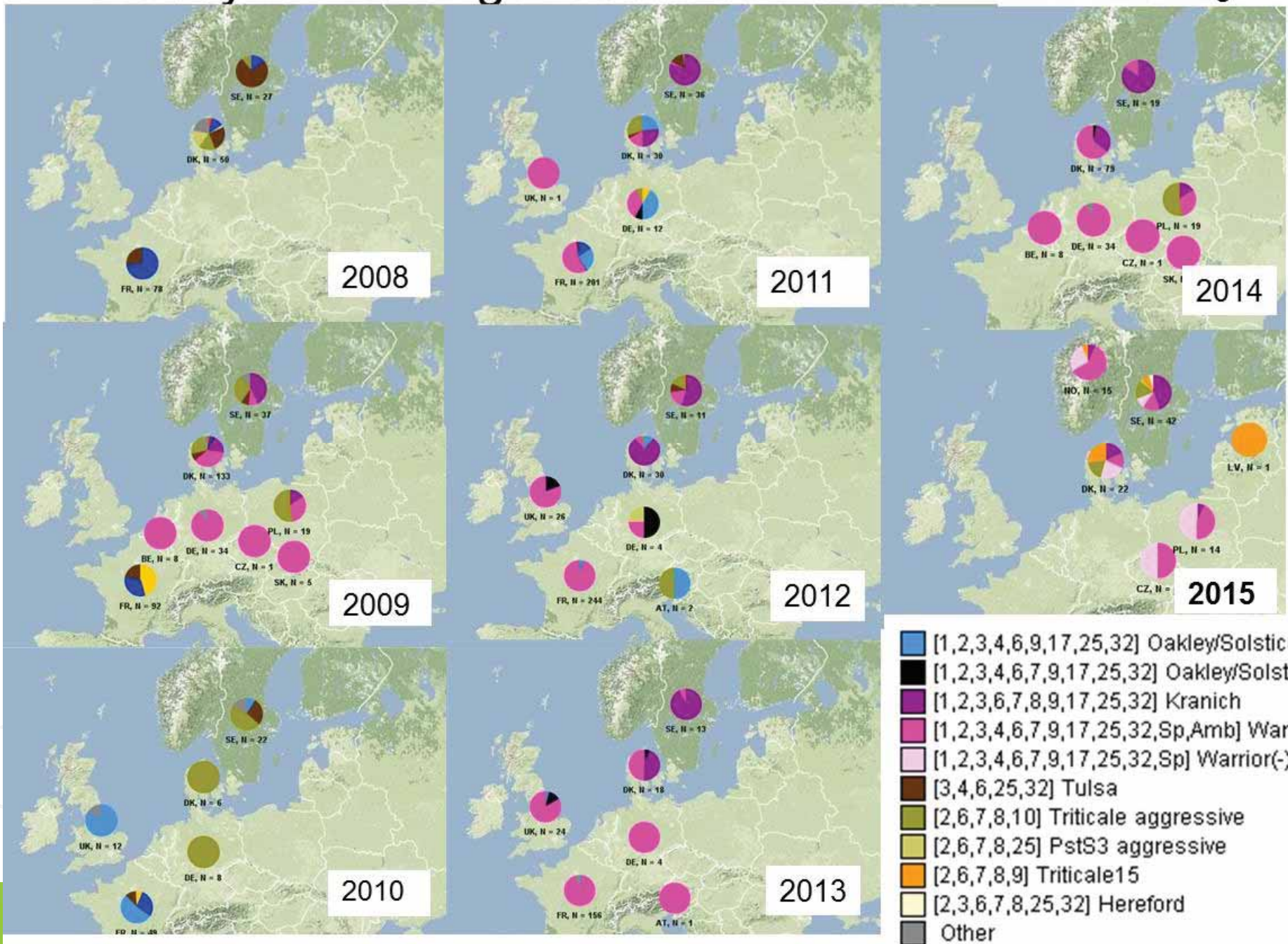
Kranich- Warrior- och Warrior (-) – raserna dominerar

Rasdynamik för gulrost 2008-2015

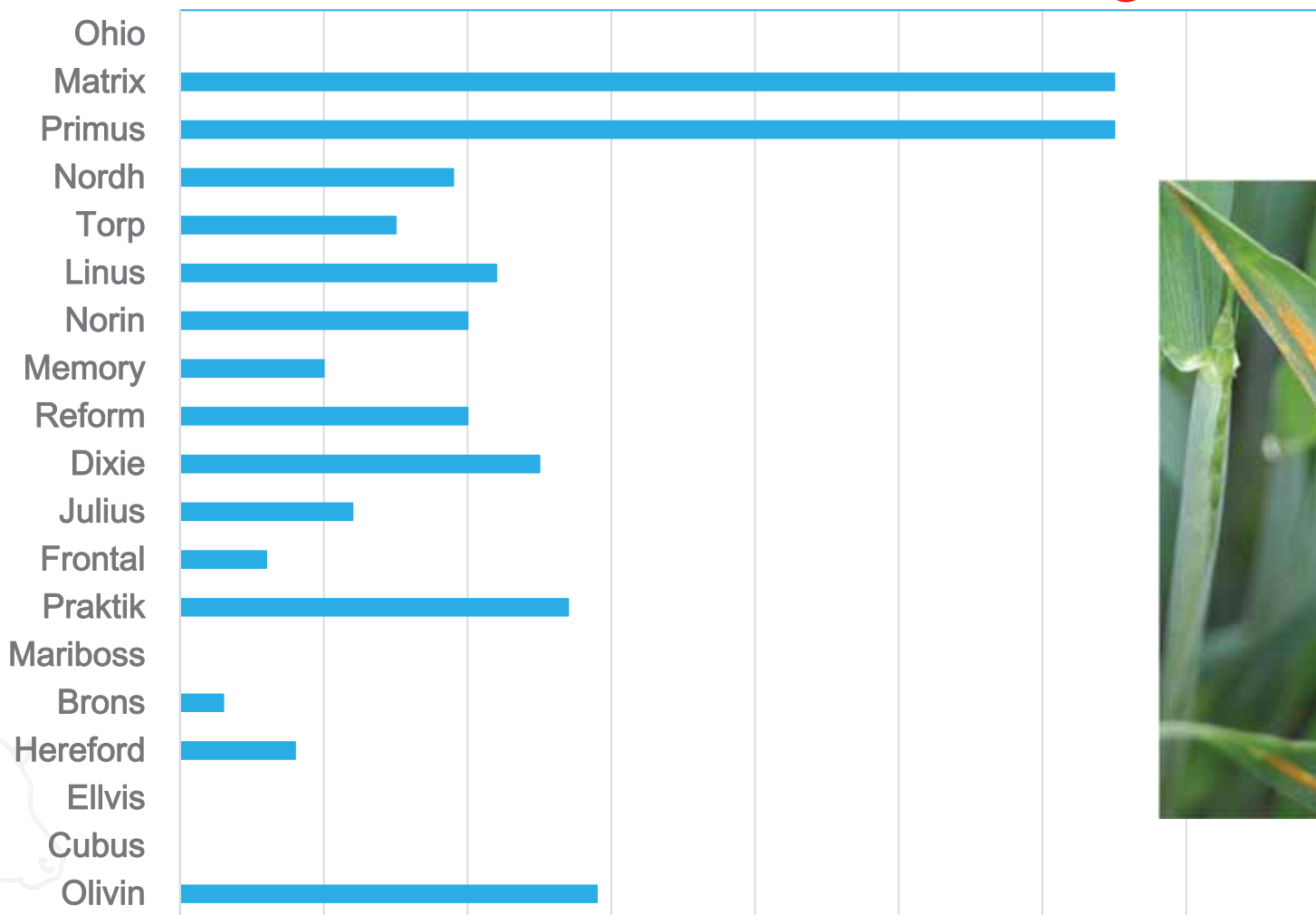
www.wheatrust.org

- [1,2,3,4,6,9,17,25,32] Oakley/Solstice
- [1,2,3,4,6,7,9,17,25,32] Oakley/Solstice,
- [1,2,3,6,7,8,9,17,25,32] Kranich
- [1,2,3,4,6,7,9,17,25,32,Sp,Amb] Warrior
- [1,2,3,4,6,7,9,17,25,32,Sp] Warrior(-)
- [3,4,6,25,32] Tulsa
- [2,6,7,8,10] Triticale aggressive
- [2,6,7,8,25] PstS3 aggressive
- [2,6,7,8,9] Triticale15
- [2,3,6,7,8,25,32] Hereford
- Other

Skillnader i resistens hos höstvetesorter – mot aktuella raser 2015

ex sortförsök L7-0101 Håberg 2015

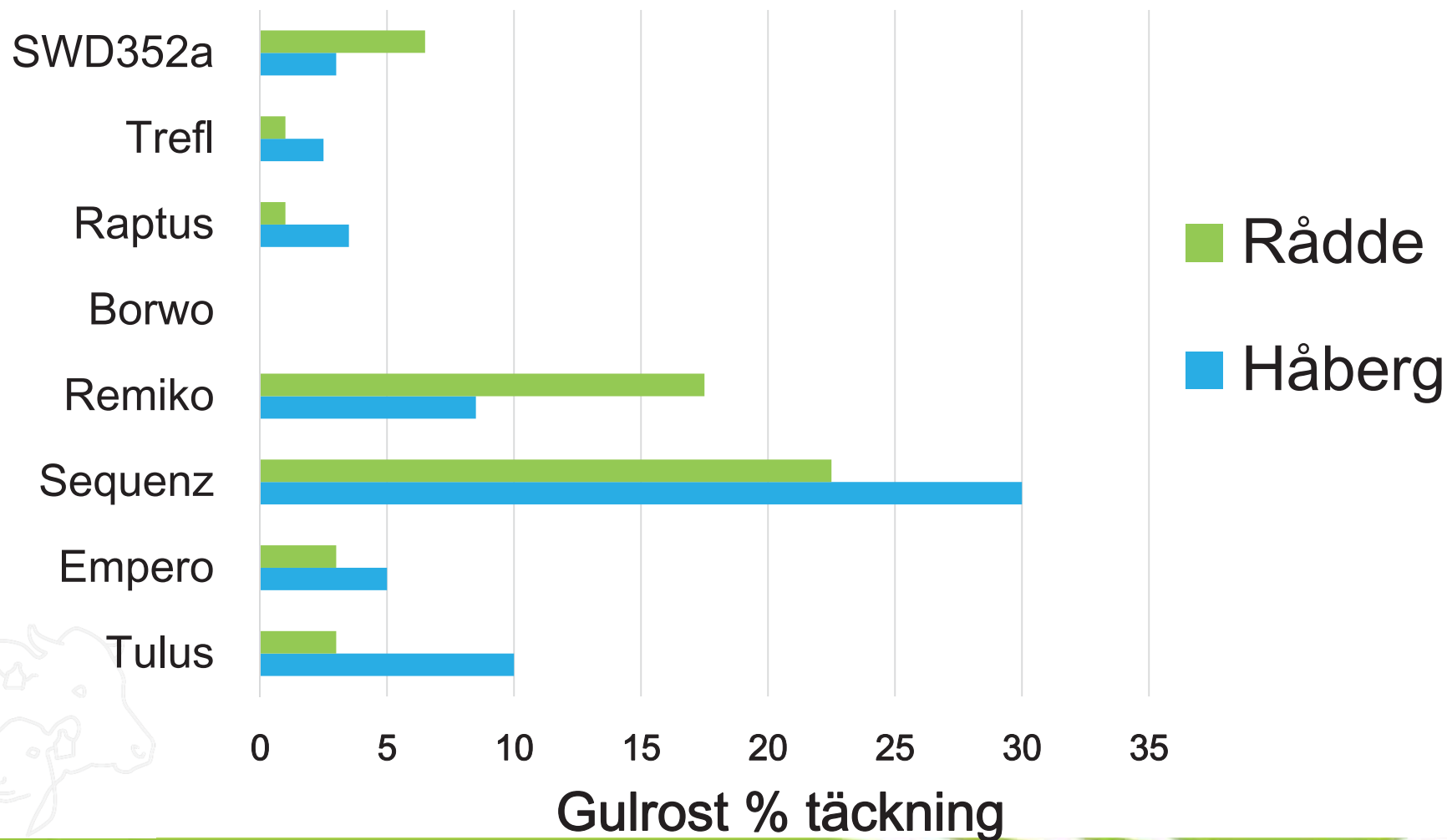
Ellvis - fysiologiska fläckar förvirrar

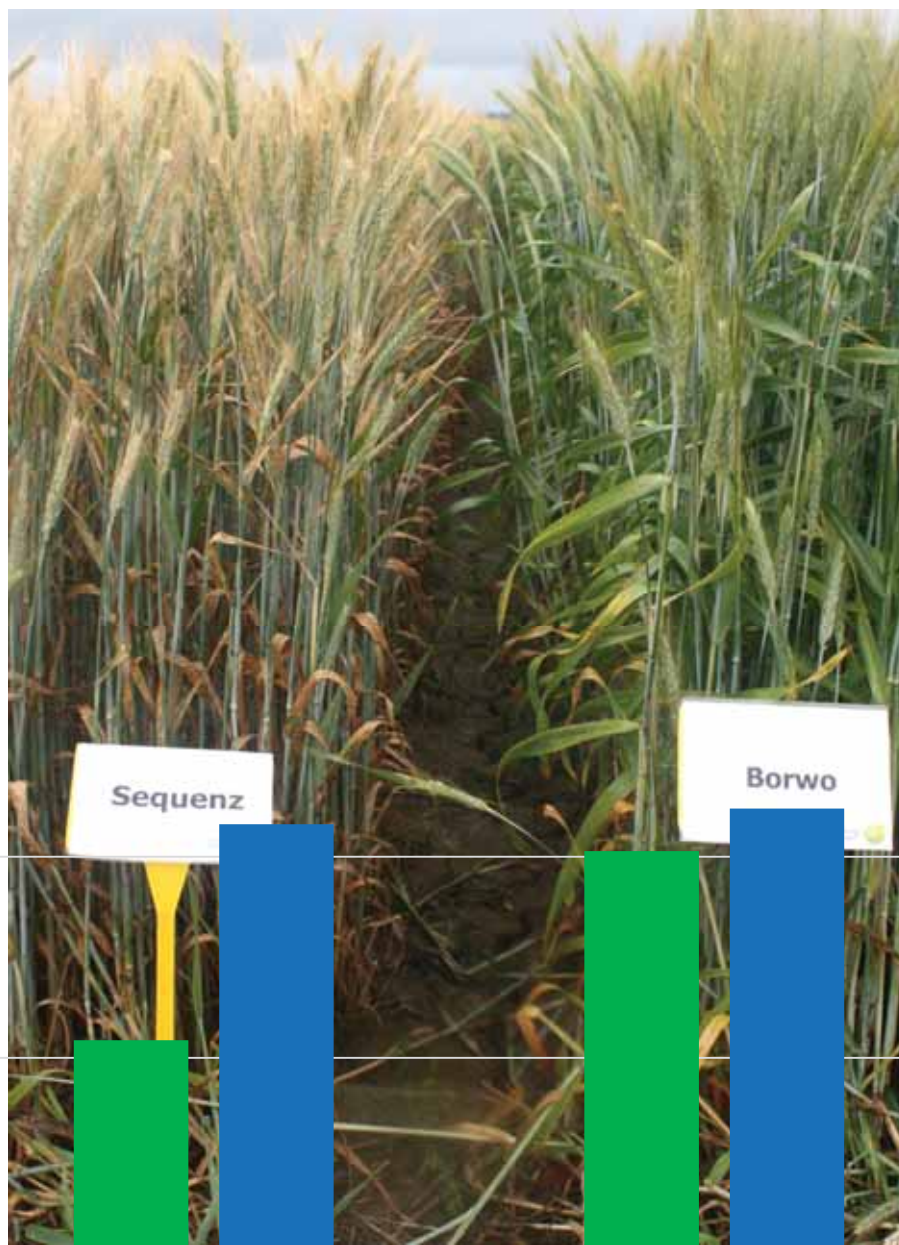

Skaraborg 22 juni 2015

Skillnader i resistens hos rågvetesorter mot aktuella raser 2015

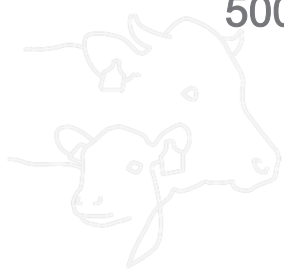
ex sortförsök L7-0212 FiV 2015

Gulrost rågvete
- merskördar i
sortförsök

ex Håberg 2015

■ obehandlat ■ behandlat

Gulrost - kraftiga skördeförluster i obehandlade rågvete-fält ex ekologiska Remiko-fält, Skaraborg 2015

Kemisk bekämpning effektiv

L9-1027 Olika preparats effekt mot gulrost i höstvete

Läs:

Försöksrapport Mellansverige 2015

2016-01-20

2 juli 2015 Mellerud

Sammanfattning

- Gulrost en av våra allvarligaste sjukdomar
- Gulrosten förändras – nya raser bildas
- Stora skillnader i mottaglighet hos olika sorter
Obs! att graderingar avser förra årets gulrostraser
- Använd flera arter/sorter för att undvika epidemier
Ekologisk odling och rågvete?
- Kontinuerlig bevakning av fält viktig
- Bekämpning effektiv om rätt tidpunkt, ev flera bekämpn
- Följ information i veckorapporter och växtskyddsbrief

